

245
P R E S - S E R V I S

NOVINSKO-IZDAVACKO PREDUZECE SAVEZA

NOVINARA JUGOSLAVIJE

PRESS PUBLISHING ENTERPRISE OF THE FEDERATION
OF YUGOSLAV JOURNALISTS

BEOGRAD — Knez Mihajlova 2/X — Pošt. fah 842

Tel.
621-578

Ček. račun 101-11/1-804
Current Account with
Yugoslav National Bank

SLUŽBA DOKUMENTACIJE
CLIPPING SERVICE

Isečak iz lista
Newspaper cutting

НОВА МАКЕДОНИЈА
Скопје

17. X. 1965

Варијации на еден предмет

Самостојна изложба на Александар Јанкуловски во Скопје

Името на Александар Јанкуловски — Цане познато и е на нашата ликовна публика не само по не говата самостојна изложба, што ја отвори пред три години, во истите простории, каде е отворена днез и неговата втора самостојна изложба, тук и по активното учество на разни групни изложби и на изложбите на ДЛУМ. На првата изложба изложи платна, чии карактер, тогаш, претставуваше известна ексцентричност за нашата средина. Поттикот од сликарството на Алберто Бури, тој тие слики ги имаше изведен на грубо, негрундирено платно, падури и на подгрени и прикрепени делови на врека. Таа негова изложба на слики ги изненади тие што го познаваа, и поради

тоа што тој во средното уметничко училиште заврши вајарски отсек.

Неговата сегашна изложба во Работничкиот дом — универзитет, не само што се разликува од изложбата што ја споменавме, туку и од посебните слики што ги гледавме во разните групни настапи.

Во петнаесетина платна со монументален форум, Јанкуловски пројавува интересирање за сликарската фактура, која е условена од помошниот материјал со кој ракува, од сликарската шпакла. Замената на традиционалната четка со шпакла, во современото сликарство веќе е насекаде прифатлива појава, и резултатите што ги донесе таа, создадоа не само нови, тук и мошне значајни вредности.

Меѓутоса, нашиот млад сликар фактурата не ја постигнува со помошта на специфични апстрактни плотни, како што е тоа днеска карактеристично и таа не претставува цел сама за себе си, туку ја подложува на известни асоцијативни форми, кои најчесто прилегаат на зголемени организми од внатрешната анатомија на човекот.

Кога го открил сопствениот симбол, Јанкуловски, во својата егзализација, прави неколку варијации низ кои ја модифицира само положбата на тој основен симбол, или знак. Сфаќајќи ја навреме опасноста дека тоа може да стане банално повторување, тој го менува и основниот тон на одделните компо-

зиции, така што секоја од нив добива друга нијанса, која е разбиена со соодветните форми и со структурализмите, секогаш што асоцираат на корупки од некоја нереална материја.

Интенцијата на Јанкуловски, да се претстави со нашето несекојдневие, и да ги изненади гледачите, е доста очигледна на оваа изложба, а по малку тоа дури и пречи, зашто во прв ред, со тоа пренебрегнува една особина, што ја сретнуваме на неколку по ранешни негови платна, односно ја потценуваме својата изразита сензibilitост, и својот лирски темперамент. Тоа е можеби резултат на неговата до некаде бизарна инспирација. Зашто таа го одведува до облици, кои многу

помалку се однесуваат за тоа што е естетско, во традиционалната смисла на зборот, или лирско, а веќе му припаѓаат на еден феномен со егзактен, па и со социјален карактер.

Поради одговорноста и проблематичноста на темата сликарот колку и да прави усилији за да изгледа што пореален, толку по веќе се заведува од нужни от апстрактен третман, и од својот поранешен апстрактен инстикт, па затоа неговиот единствен симбол има само една битна димензија.

Така последниот потфат на Јанкуловски, и како тематско пројавување, и како ликовна визија, останува на апстрактивната површина на изведбата.

Паскал Гилевски